

**Mestna zbornica bo nocoj
zapriseгла novega mana-
geria. Daniel Morgana**

ranjki pa sveti večna luč!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta\$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 22. Mon. Jan. 27th, 1930.

Z žarkometom v Rusiji.

Emma Goldman je poznana anarhistinja, ki je dolgo bivala v Zedinjenih državah, kjer je po svoje rogovila. Ko je nastala boljševiška revolucija v Rusiji, se je podala tja, misleč, da bo našla tam dolgo pričakovani paradiz. Namesto tega je pa našla pravo peklo ubožnosti, zločin in neusmiljene tiranije.

Ko je Emma Goldman kmalu po svojem prihodu v Rusijo želela se vrniti v kako "kapitalistično državo", je dognala, da so ji skoro povsod vrata zaprta. Izjavila se je, da bi raje bivala vse svoje življenje v ameriški ječi, kot pa da bi "svobodno" živela v boljševiški Rusiji.

Neki ameriški inženir, ki je preživel tri leta v Rusiji, kjer je za svojo trdiko bil zaposlen pri raznih sovjetskih podjetjih, se vrača skrajno nezadovoljen v Ameriko. Naprosil je časopisje, naj ne priobči njegovega imena radi trdke, za katero je delal.

Vprašali so ga, če je resnica, da boljševiška stranka, ki prehaja sedaj v trinajsto leto svoje tiranije v Rusiji, v resnici nima podpore od prebivalstva. Amerikanec je odvrnil, da vsa plemena in verski ljudje v Rusiji sovražijo boljševizem, toda so brez moči, ker boljševizem izvaja silovito tiranstvo.

"Boljševiški način vlade," je izjavil inženir, "je najmočnejši, najsilnejši način vlade, kar jih je bilo še kdaj poznanih na svetu. Vsaka druga vlada ima gotove pravice in moč, ki je tu ali tam omejena, toda boljševiška sila je brez vsake meje.

Potom svoje silovite birokracije, ki razteza svoje kremplje do najmanjše vasice v Rusiji, katero ima popolnoma pod kontrolo kot največja mesta, boljševiška sila lahko kaznuje, zapre ali usmrti vsakogar. Poleg tega boljševiki lahko vsak trenutek vsakogar preženejo od njegovega dela, mu odvzamejo krušno karto, ga prisilijo, da kupuje v vladni trgovini, zaplenijo vse njegovo premoženje.

Boljševiki si lastijo pravico in moč nad življenjem, nad premoženjem vsakega posameznika. Ako jim niste po volji, vas vržejo iz stanovanja na cesto, poberejo vašo osebnost lastnino, vas preženejo v Sibirijo, odvedejo vaše otroke, za prejo ali onečastijo vašo ženo.

Takih slučajev je vsak dan dovolj v Moskvi ali v drugih mestih, in ker pod boljševiškim sistemom vlada kontrolira živčje, katerega vam odtegne, ako se ne pokorite tiranom pri vladi, tedaj ljudje raje molčijo in trpijo, da ne — stradajo. Pod takim vladnim sistemom postane narod prihuljen, zanikern, sumljiv, hinavski.

Ko se je inženir mudil v Rusiji, je dognal, da je življenje peklo, brez ozira, kam se je podal. Ljudstvo je prestrašeno in boječje. V vaseh so pijanci na krmlu vlade, ki ustrahujejo kmete z vojaštvom. Tisoče kmetov je vsako leto ustreljenih ali obešenih.

Danes ni v Rusiji nobenih premožnih kmetov, kajti vsaka družina živi kolikor mogoče sirotno, da se ogne brezkončnemu preganjanju od strani sovjetskih odborov. Ako se boljši element med kmeti upre, tedaj pride nad nje mahoma oddelek tajnih policistov, ki je boljšje oborožen kot najboljši chikaški gangeži, in v par urah upornih kmetov ni več na tem svetu.

Poleg tega so sovjeti odpravili vse, kar je bilo ljudem prej dragega in svetega. Verska svoboda je odpravljena, javno ne sme priznavati svoje vere, vi ne smete neodvisno misliti v Rusiji glede politike. Ali morate držati z boljševiki, ali pa molčati, sicer — svinca je dovolj v Rusiji.

Družinske vezi so razbite, nemoralnosti se daje javna podpora, in če ste dober prišast boljševikov, si lahko nagrmadi bogastva kolikor želite. Mnogo bivših capinov in ignorantov je danes milijonarjev, večino židje, ki so najboljši prišasti boljševizma v — svojo korist.

In tako je narod prestrašen, da dotični ameriški inženir ni mogel dobiti tekom svojega bivanja v Rusiji ene same osebe, ki bi lahko trdila, da ima pet ljudi, katerim bi lahko zaupala, ne da bi se bala, da je ena izmed njih član tajne policije.

In tako vlado nazivljejo rdečkarji — idealno. Kot je rekla anarhistinja Emma Goldman: raje vse življenje v ameriški ječi, kot pa v Rusiji par let "na svobodi."

Pred 15. leti v Clevelandu in po svetu.

Iz arhivov "Clev. Amerike" leta 1914.

je oglašil v Clevelandu po trgovskih opravkih Mr. John Germ, ki je bil tedaj glavni predsednik J. S. K. Jednote.

Dne 8. decembra 1914 so dobili v Clevelandu sledeči rojaki državljansko pravico: Frank Grmek, Jos. Tomažin, Frank Okički, Karol Kos, V. Bezjak, Frank Suhadolnik, Frank Petrovčič in M. Jerič.

Sledeči oglašajo v "Clevelandski Ameriki" z dne 18. decembra 1914: Iščje se zastopnik, ki bi prodajal žganje privatnim ljudem. Oglašja naj se na Danes niso potrebni taki agenti, ker ga ljudje sami kuhajo na svojih domovih.

Slovenske podporne organizacije so proti koncu leta 1914 upeljale standard lestvico za plačevanje asesmentov. Pred tem časom so člani plačevali po 50 ali 75c na mesec, in kadar je kdo umrl, je moral vsak član za njega plačati 1 dolar. Tekom leta 1914 se je v Clevelandu ustanovilo troje novih društev, tako da je štela naselbina ob koncu leta 1914 vsega skupaj 88 raznih društev.

Društvo "Gorenšče četne" v Nottinghamu je na sveti večer leta 1914 priredilo v prostorih g. Rotterja domačo zabavo. Čisti dobiček je šel za sirotno vdovo Terček.

Dne 19. decembra, 1914, je bil na Common Pleas sodniji v Clevelandu obsojen na do smrti ječo rojak Anton Radel, ki je 13. oktobra, 1914, umoril svojo ženo. Tožen je bil sicer na umor drugega reda, toda porotniki so ga spoznali krivim umora prve vrste. Da ni bil poslan na električni stol, se je imel zahvaliti dejstvu, da so ga porotniki priporočili sodnikovi milosti.

Nadzorniki Slovenske Dobrodelne Zveze so v letu 1914 dobili \$3.00 na dan za pregledovanje knjig. Danes plačuje Zveza vsakemu nadzorniku \$20.00 za pregled knjig. In knjige so pregledane v osmih urah.

Na Novega leta dan, 1. januarja 1915, je v Clevelandu korakalo do 10.000 brezposelnih delavcev mimo mestne hiše.

Mestna zbornica je v Clevelandu 29. decembra 1914, sklenila, da smejo biti gostilne odprte do 1. ure zjutraj. Danes, ko imamo prohibicijo, se sploh nikdar ne zapro.

Od Shore Line kare je bil na svet večer, leta 1914, v Clevelandu ubit rojak Frank Bukovnik. Zapustil je soprogo in štiri brate. Bil je član društva Slovenija. Star je bil 44 let.

DAN, TEDEN, MESEC, LETO

Po našem koledarju ima teden sedem dni. Vedno pa ni bilo tako. Pri starih Rimljanih je štel teden osem, pri Egipčanih pa celo deset dni. Sedemdnevni teden je nastal najbrže radi svetega števila sedem.

Judje so vpeljali sedemdnevni teden, ko so določili soboto, ki je bila pred selitvijo v Kanaan le dan zborovanj za Gospodov dan.

Judovski sedemdnevni teden se je razširil proti zapadu v drugem stoletju pred Kristusom. Prvotno so nosili dnevi le številke, pozneje pa so jih imenovali po raznih nebesnih telesih. Slovenci pa imenujemo tedenske dneve deloma še danes po številkah. Tako pomeni torek v stari slovensčini drugi dan, četrtek in petek pa se predstavlja še danes kot četrty in peti dan.

Če je torek drugi dan, smo Slovenci začeli teden s ponedeljkom, ki nam je bil prvi dočim je bila nedelja zadnji dan v tednu. Danes začne-

jamo pri štetju dni navadno z nedeljo.

Poglejmo še ostala imena tedenskih dni! Nedelja je dan počitka, dan, ko se ne dela. Ponedeljek je dan, ki pride po nedelji. Ostaneta nam še dva dneva: sreda in sobota. Sobota je judovsko ime Sreda pa naj bi bil srednji dan v tednu. Kako se to ujema? Med sedmimi dnevi je srednji četrti dan, ne pa tretji. In vendar imenujemo mi Slovenci tretji dan v tednu sredo. Iz tega vidimo, da se je tu pomešalo dvoje štetij: prvo začne teden s ponedeljkom, ime sreda pa na teden, ki se začne z nedeljo.

Tedni nima jo posebnih imen. Odkod pa izvirajo imena za mesece? Judje so rabili najprej feničanska imena. Mi rabimo navadno imena, ki smo jih sprejeli od Rimljanov. Ti pa so poimenovali mesece nekaj po svojih bogovih, nekaj po številah, nekaj pa po velikih vladarjih. — September, oktober, november in december pomenijo, sedmi, osmi, deveti in deseti mesec; Rimljani so imeli prvotno samo deset imen za mesece. Ostala imena so po bogovih in vladarjih, tako na primer julij po rimskem cesarju Juliju Cezarju, ki je reformiral tudi koledar. Mesec avgust ima ime po rimskem cesarju Oktavijanu Avgustu.

Poleg latinskih imen pa nam služijo za poimenovanje mesecev tudi domača imena. Ta imena imajo svoj izvor v opazovanju v naradi ali pa v delih, ki jih opravlja kmet v dotičnih mesecih, ter so nam po večini povsem jasna. Mahi traven in veliki traven padata v čas, ko močno raste trava, rožnik je mesec rož, mali in veliki srpan sta čas žetve, vinotok, čas trgatve, v listopadu, ko pada listje z dreves, pa se priroda že pripravlja k zimskemu počitku.

Leta štejemo danes po Kristusovem rojstvu. To štetje je, kolikor vemo, prvi uporabljal rimski opat Dinonizij Eksignus leta 525 po Kr. Kasneje so ga posnemali razni zgodovinarji. Splošno pa se je razširilo najprej po Angleškem. Rimski papeži so ga uvedli šele koncem prvega tisočletja. Danes ga rabijo vsi kristjanski narodi.

Stari Rimljani so šteli od leta ustanovitve mesta Rima, to je od leta 753, pred Kristusom. Mohamedanci štejejo od hedšraha, to je od dneva, ko je pobegnil Mohamed iz Meke v Medino; to je bilo 15. ali 16. julija 1.622 po Kristusu.

Judje so šteli od različnih važnih dogodkov. V srednjem veku so vpeljali štetje od ustvaritve sveta, t. j. od 1.3761 pred Kristusom.

Kakor vidimo, tudi v časovnem štetju ni enotnosti na svetu. Društvo narodov se bavi z mislijo, uvesti nov način časovnega štetja, ki naj bi ga sprejele vse v društvu včlanjene države.

RAZVOJ ČUVSTVA IN RAZUMA PRI OTROKU

Otrokova duša je zmožna različnega razpoloženja, ki se javlja z različno močjo in vpliva na njegovo mišljenje in hotenje. Ako ni čustveno življenje od zgodnje mladosti usmerjeno v pravo smer ne obvarujeta človeka ne bogastvo in ne znanost, da bi ne zašel na stranpota. Zato je glavna stvar vzgojitelja, da vodi čustva v pravo smer in vadi otroka z besedo, dejanjem in zgledom v premagovanju in samozatajevanju.

Razum in čustvo se morata izpopolnjevati. Če vzgoja bolj vpliva na čustvo, kakor na razum, postane otrok

preveč občutljiv in razdražljiv. V takem primeru naj mati prav nič ne vpliva na razvoj čustva (veselja, žalosti, ljubezni), ker je to že samo po sebi dovolj razvito. Raje naj s primernimi vprašanji in razlagi vpliva na razum.

Vzgoja zgolj razuma ali pa prevelika strogost povzroča nekako topost napram vsem vtisom in napravita notranjost otroka trdo in suhoparno. Tako vzgojo je treba izravnati s tem, da se vpliva na otroka na mil, dobrohoten in ljubezniv način, kar gotovo sčasoma otaja mrzlo notranjost. Tako je treba otlopelost in pretirano čustvenost v enaki meri zabranjevati.

Deklice so navadno bolj čustvene kakor dečki, zato pri njih ni treba še posebnih vzgojnih vplivov na razvoj čustva. Pri njih je mnogo bolj na mestu vzgoja razuma. Dečki pa so navadno bolj trdi, zato jih je treba navajati k ljubeznivosti, dobrodušnosti ali vsaj k obzirnosti napram vsem, zlasti pa nasproti sestrkam, katere navadno zapostavljajo.

Največji vpliv pri tej vzgoji imata lepo urejeno družinsko življenje in prijazna okolica otroka. Kjer žalostne domače razmere tlačijo vse družinske člane, tam usahne čustveno življenje otrok že v kalu. Materina ljubezen pa je središče ljubezni, veselja in sreče v otroški dobi, četudi družina ne živi v izobilju. — Otroka je treba posebno varovati pred silnimi zunanji vtisi, ki bi mogli spraviti njegovo notranjost iz ravno vesja. Nikoli ga ne sramotiti pred drugimi, raje mu pomagati iz zadrege, sicer postane nezaupen in zakrknjen. Vedno je treba opazovati, kako in kam se nagiblje otrokova čustva in kako se javljajo, da je mogoče že zgodaj izravnati vse slabe strani, ki se pokažejo pri otroku.

NOVOLETNI OBIČAJI NA JAPONSKEM

Japonci pri delu skoro da ne poznajo oddiha in odmora. Njih delavni teden je brez nedelje in brez praznikov, zato ni nikako čudo, da si za novo leto privoščijo teden dni počitka. Slavnostni dnevi se začnejo na Novo leto ob sedmi uri zjutraj, ko je treba piti sladkano vino, v katerem so namočene razne rastline, ki jim na Japonskem pripisujejo tajno moč, da prinašajo srečo. Praznično vino pijo iz posebnih čaš, določenih za to priliko. Na to vsa družina skupno je juho iz morske trave, ki je neki tudi zelo srečnosna. Taka jed in pijača se ponavlja cele tri dni slavnostnega tedna. Hiše so vse dni okrašene z bambusovimi šibicami, kar simbolizira visoko starost. Visoka starost daje Japoncem ugled in splošno spoštovanje. Vse dni se obiskujejo znanci in prijatelji. Si čestitajo in se obdarujejo. Darovi so navadno slaščice in pecivo. Obdarovanec sme iste darove oddati dalje kot darove, zato se često dogaja, da priromajo slaščice po par dneh spet v roke prvega darovalca. Podjetja, ki izdelujejo novoletno pecivo, zato vtisnejo v svoje izdelke datum, da s tem preprečijo prehajanje darov iz rok v roke. Obdarovane se sramuje, dati iz rok staro pecivo in tvornice lažje spečajo svoje zaloge. Po vseh hišah hodijo godci in igrarajo vesele poskočnice, dekleta pa plešejo poseben novoletni ples. Deca si posadi na glavo ogromne pošastne rilce, zverinske glave in zmajeva žrela ter leta po ulicah med vriščem in krikom. Gospodari vsake družine pa vzame iz skrbno zaklenjene skrinjice

neke posebne karte in družina prekvarata vse večere, dokler trajajo prazniki. Potem se karte zopet shranijo za drugo leto. Med splošnim veseljem se Japoncu kar noče končati praznike in marsikdo doda rad še kak dan. Ko pa tudi to mine, dela Japonec zopet dan na dan brez oddiha in odmora.

KEDAJ NASTANE KRIZA V ZAKONU

Najvažnejša je nedvomno ugotovitev, da nastane kriza v zakonu pri ženah med 24. in 32. letom, pri možeh pa med 30. in 36. letom. Potrjuje se torej stari pregovor, da nastopi kritični čas po sedmih letih skupnega življenja. Zakonca, ki srečno prebrodita to sedemletno vojko, ostane ta po navadi še dalje skupaj. So pa izjeme, ki potrjujejo pravilo in kažejo, da grede zakoni na kose celo po srberni poroki. A to se zgodi le redkokdaj. Lahko smatramo, da se bo tisti zakon, ki ostane trden šest let in stopi v sedmo leto, držal dobro tudi nadalje, zakaj sedem let preizkušnje stori moža in ženo tako krepka, da plava njun zakonski čoln lahko skozi vse viharje brez nevarnosti, da se razbije.

SPORT, KI BLAŽI

V areni de Brado v Marseille sta se na novoletni dan spopadla boksarska šampijona Kid Francis in Geo Mack. Boj pa je bil tako proti pravilom, da se je obćenstvo pričelo zgrgati in je končno navali na tekmece, razbilo vse klopi in ring ter zanetilo v areni požar, ki so ga gasilci komaj pogasili.

Sodnik John W. Brady iz Austin, Tex. se mora te dni zagovarjati, ker je umoril stenografino Miss Lehlia Highsmith. Sodnik je ustrelil lepo dekle, ko jo je videl v družbi z nekim drugim moškim.

Pozor: Oklic!

Iščjejo se vsi živeči sorodniki pokojnega C. B. Westa, ki je umrl 16. februarja, 1910. Dečiči se morajo zgledati do 16. februarja letos. Če kdo ve za kakšnega, še živečega sorodnika umrlega, naj to sporoči. Najboljše pa je, če se dediči sami zgledajo na 16. februarja in prikažejo po svojo dedščino.

Če verjamete, al' pa ne...

Prijatelj iz 61. ceste mi je poslal naslednje pismo:

Dragi moj Jaka!

Zbralo se nas je nekaj in smo ustanovili društvo "Le-nuh." Izvoljen je že ves odbor, samo blagajnika ne moremo dobiti. Potrebujemo takega, da bo imel kaj cvenka in ženka, da bo držal naše društvo pokonci. Obračamo se nate, če bi hotel iti sprejeti to častno službo, ali pa nam svetuj kakega primernege rojaka. Društvo ima svoje seje vsak dan, od 9. dopoldne do 5. popoldne. Naše geslo je: Eden za vse! Svetuj nam tudi, kam naj se obrnemo, da naše društvo inkorporiramo. Če nam boš povoljno odgovoril, te izvolimo za našega častnega člana. Pozdrav

M. R.

Zelo me veseli, da ste toliko zavedni in napredni, da ste ustanovili društvo, ki bo v ponos celi naši naselbini. Svetujem vam in toplo priporočam, da na vaši prvi seji sprejmete resolucijo in jo pošljete na kongres v Washington. V tej resoluciji zahtevajte, da kongres takoj deportira iz Zedinjenih držav onega človeka, ki je iznašel delo. Glede blagajnika vam svetujem, da se obrnete na Kundeta. Mislim, da ima on sedaj čas in da bo rad sprejel blagajniško mesto pri vašem društvu. On zna vsak cent prav in dobro obrniti. Glede inkorporacije društva vam pa to-le povem: Najprej morate imeti tiskana pravila, kjer mora biti zapisano, kaj vas je prignalo do tega, da ste ustanovili društvo in kaj je namen društva. Pozdrav — Jaka.

Star naročnik mi pa sporoča to-le:

Pred 30 leti je bilo, ko smo se peljali trije fantje v vas Ravne pri Blokah v Benčinovo gostilno. Tam je bila takrat ena zauber kelnarica Micka, kateri smo hoteli nekoliko popihati na srce. Micka pa ni dosti marala za nas, pa smo se iz jeze napili, kot se to šika fejest fantom. Domov grede nas je konj zapeljal v veliko gnojno lužo sredi vasi tako, da je ležal voz narobe v luži, mi pa spodaj. Bilo je dosti smeha, ko so nas dobri vaščanje vlekli iz luže in postavili voz v pravo lego, da so bila kolesa zopet spodaj, kot se to spodobi poštememu vozu. Od nas je pa kapalo, kot bi med prešal. Doma smo pa slišali lepe in prijazne besede, kot: prešiči grdi, krave pijane, norci in drugo, ki pride rado na vrsto od takih prilikah. Ta dogodek nas je toliko spame-toval, da nismo šli več v Ravne Micko gledat.

Minka: "Ali imaš žulje na kolenih, stric?"

Stric (začuden): "Čemu to vprašanje?"

Minka: "Jaz sem le zato vprašala, ker je oče že večkrat pravil, da si samo s klečeplazenjem prišel tako visoko."

△

"Tone: "Ali si že slišal, da so včeraj vsi uradniki North American banke zapustili banko?"

France: "Pa res? Zakaj pa?"

Tone: "Zato, ker so bile uradne ure pri kraju."

△

Sinko lovi, navija in navija radio aparat, dokler mu ne odpreve popolnoma. Oče crisoli sinkotu zausnico, sinko pa zavpije: "Oče, te od-dajne postaje pa nisem iskal."

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

1930	FEB.	1930
Sa	Mo	We
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28		

FEBRUAR

1. — Društvo Svobodimiselne Slovenke, št. 2, SDZ, ples v spodnji dvorani SND.
1. — "Silvester Mask Club," ples v avditoriju SND.
2. — Društvo Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J. priredi ples v Grdinovi dvorani.
2. — Društvo Lilijski priredi igro v Slov. Domu na Holmes Ave.
2. — Dramsko društvo "Ab-rašević," predstava v avditoriju SND.
8. — Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 S. D. Z. priredi plesno veselico v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
8. — Društvo sv. Katarine št. 29 Z. S. Z., maškeračna veselica v Grdinovi dvorani.
8. — Društvo "Comrades," št. 566, SNPJ, ples v avditoriju SND.
8. — Društvo "St. Clair Grove," št. 98 W. of W. Ples v spodnji dvorani SND.
9. — Slov. Šoc. Klub, št. 27, JSZ. Predstava v avditoriju S. N. D.
9. — Oltarno društvo sv. Kristine priredi zabavni večer v šolskih prostorih ob priliki triletnice ustanovitve.
13. — Društvo George Washington, št. 180, JSKJ. Ples v spodnji dvorani SND.
15. — Društvo Vipavski Raj št. 312 S. N. P. J. priredi zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
15. — Društvo Lunder Adamič, št. 206 SSPZ. Ples v spodnji dvorani SND.
16. — Dramsko društvo Triglav. Predstava v avditoriju SND.
22. — Društvo "Cleveland," št. 126, SNPJ. Zabava v avditoriju SND.
22. — Društvo Cleveland št. 23 Z. S. Z. ima plesno veselico v Mervarjevi dvorani.
23. — Društvo Orel priredi igro v Knausovi dvorani.
23. — Društvo Z. M. B. priredi plesno veselico v Mervarjevi dvorani.

MARC

1. — Društvo "Clevelandski Slovenci, št. 14, SDZ. Ples v spodnji dvorani SND.
2. — Dramatično društvo Krka, predstava v S. N. Domu na 80. cesti, ob 8. zvečer, v k. Narodnega Doma.
2. — Slovenska Ženska Zveza št. 10 priredi veliko maškeračno veselico na pustno nedeljo v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
2. — SDZ. Obe dvorani SND. Predstava in ples.
8. — Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37, JSKJ. Ples v spodnji dvorani SND.
9. — Bavarsko pevsko društvo. Avditorij SND. Koncert.
15. — Društvo Vodnikov Venc, št. 147, SNPJ. Ples v spodnji dvorani SND.
16. — Društvo "Comrades," št. 566, SNPJ. Predstava v avditoriju SND.
22. — Društvo Napredne Slovenke, št. 137, SNPJ. Ples na čast vsem Pepetom in Pepcam v spodnji dvorani SND.
23. — Telovadna akademija v S. N. Domu, priredi jo Orel.
29. — Pevsko društvo Zarja. Zabava s petjem v spodnji dvorani SND.
30. — Dramsko društvo Ivan Cankar. Predstava v avditoriju SND.

APRIL

6. — Dramsko društvo Ab-rašević. Predstava v avditoriju SND.
13. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 K. S. K. J. priredi pasijonsko igro v avditoriju S. N. D.

20. — Glorija Strnič, koncert v avditoriju SND.
26. — Društvo Lipa, št. 129, SNPJ. Zabava in ples v spodnji dvorani SND.
27. — Hrvatsko Gospojinsko društvo priredi predstavo in ples v Grdinovi dvorani.
27. — Slovenska Mladinska Šola, SND. Otroška pomladna predstava v avditoriju SND.
27. — Pevsko društvo Cvet priredi koncert v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave.

MAJ

4. — Dramatično društvo Krka, zaključna predstava v S. N. Domu, na 80. cesti, ob 8 uri zvečer.
3. — Društvo sv. Cecilije, št. 38, SDZ. Ples v spodnji dvorani SND.
4. — Pevsko društvo "Blau Donau." Koncert v Avditoriju SND.
11. — Praznovanje dvajsetletnice društva Slovenski Lovci. Piknik na farmi Frank Strumb-lja.
11. — Materinska prireditev društva Orel.
11. — Piknik S. N. Doma v Maple Heights, na farmi pri Goriški na Green Rd.
18. — Dramsko društvo Triglav. Predstava v avditoriju SND.
25. — Društvo Kristusa Kralja. Predstava v avditoriju S. N. D.

JUNIJ

1. — Slovensko pevsko društvo "Zvon" priredi piknik pri Anton Goriški na Green Rd.
15. — Društvo Bled št. 20 S. D. Z., piknik na Goriških prostorih na Green Rd.
22. — Društvo Carniola Tent št. 1288, T. M., ima veselico v Slovenskem Društvenem Domu v Euclid Village.
22. — Društvo Warrensville št. 31 S. D. Z. priredi piknik na Goriških prostorih na Green Road.
29. — Farani iz vseh vasi fare Hinje in okolice priredijo piknik v Maple Gardens, Maple Heights.

JULIJ

13. — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ priredi piknik na Špelkovih farmah.
13. — Piknik S. N. Doma v Maple Heights, v Maple Gardens.
20. — Društvo Orel, telovadba in piknik na Pintarjevih farmah.

AVGUST

3. — Piknik društva sv. Katarine št. 29 Z. S. Z. na Špelkovih farmah.

URADNO DOVOLJENJE ZA
PREKLINJANJE

Menda nikjer na svetu ne postopajo oblasti tako strogo proti preklinjalcem kakor na Madžarskem. In njihove ostre odredbe v tem pogledu so našle v mestu Gyöeru te dni prav komičen odziv. Nek zidarski paznik, ki je v službi največjega stavbenega podjetja v mestu, je prišel na policijo in poprosil, naj mu dajo pismo dovoljenja, da sme preklinjati, kolikor mu drago. Možakarja so zaradi krepkega govorjenja že večkrat zašili, a brez uspeha. Pravi, da bi brez takšnega posebnega dovoljenja sploh ne mogel opravljati svojega dela, ker se njegovi ljudje uklanjajo le kletvinam in grožnjam, če jih hoče pripraviti do rednega izvrševanja njihove dolžnosti. Kaj so mu odgovorili na policiji, nam ni znano.

SVETLOBA IN SENCA

Povest

Med tem prepirom je pobiral Rožman steklenice in nože po mizi, ker se je bal, da bo planil Gašper na Brica. Prišla pa je krčmarica in stopila odločno na Bricovo stran.

"Prav imaš, Bric," je dejala. "Kako ravnaš ti, Gašper, z ženo, to je sramota. Moj mož se mene nikoli ni udaril; ti pa hočeš vpeljati to cigansko navado."

"Jaz plačam," je dejal Gašper, zelen od jeze, se pridružil in vrgel pet kron na mizo.

Težka sopara je legla na vsa družbo. Rožman si je tiho odšel za zapitek in porinil ostanek Gašperju nazaj. Gašper je pometel denar na tla. "Bom pa jaz pobral," je dejal Tetrev in se sklonil. On ni bil nikoli toliko razburjen, da bi izgubil ravnodušno preudarnost.

Rožman je težko čakal, da bi odšel ali Gašper ali pa Bric. Tadv pa se nista zmenila za te tihe želje. Gašper je gledal v tla in klet; Bric, ki je imel svoj sitni dan, pa je položil debelo pest na mizo in se rotil, da se še nikoli ni bal Gašperja in se ga nikoli ne bo. Naenkrat je vstal Gašper od mize, in Bric je srepo uprl vanj oči in stisnil pesti in ustnice, pripravljen, da ga prestreže. Vsi so mislili, da se bosta sprijela. Toda Gašper je zapustil s trdimi koraki pivnico in zaloputnil vrata za seboj.

"Bric, ti si danes težak. Deset centov potegneš," je dejal Rožman. "Kaj pa se bojite te kanajle, ki nima nič srca?" je dejal Bric. "Gašper strahuje samo tiste, ki se ga boje."

Zunaj pa je preklinjal Gašper in kričal na konja, ki si je bil odpel podbradnik. Žival se je tresla in prhala. Ko pa se je sklonil Gašper, da bi na teknil lac, in vpi, da naj se konj prestopi, je udarila zbežana in razjarjena žival na zaj in zadela gospodarja v trebuh. Gašper se je zgenil, skremžil obraz in zlezal v dve gube in si tiščal trebuha. Ves bled je lovil sapo, in mrzel pot mu je stopil na obraz. Oprijel se je voza, kakor bi premišljeval, kaj storiti. Vzdignil je nogo, da bi zlezal gori; toda ni šlo; prehudo ga je zabolelo po vsem telesu. Oprijemši je lezel nazaj v pivnico. Vsi so se ga ustrašili; tako mrtvaško bled je bil in tako se je opotekal. Sedel je na klop in dejal: "Meni se zdi, da imam dosti."

"Kaj pa je, Gašper?" je zakričala Rožmanka. "Ali ti je slabo?"

"Konj me je usekal," je dejal Gašper.

"Za koga naj grem pa sedaj sveče pripravljati in jarme mazati, Gašper? Kaj?" je dejal Bric. "Ali še veš, kaj si rekel?"

"Pusti me, Bric!" je prosil Gašper.

"Takšnega te ne morem pustiti," je dejal Bric. "Tetrev, primi ga ti na eni strani, jaz pa na drugi, da ga spraviva domov."

Naložili so Gašperja z velikim naporom na voz in ga odpeljali.

Doma sta bila otroka že v postelji. Jerica je še pospravljala po hiši, ko so ji pripeljali moža. Grozno se ga je prestrašila.

"Konj ga je udaril," je dejal Bric. Gašper se je silil v smeh, a zastokal je tako bolešno, da se je videlo, da se hoče pripraviti do rednega izvrševanja njihove dolžnosti. Kaj so mu odgovorili na policiji, nam ni znano.

"Oh, po zdravniku, takoj po zdravniku!" jet silila Jerica. "Kdo se popelje po zdravniku?"

"Nič zdravnika," je dejal Gašper in odmigaval z roko. Kakor se je pregenil, je zastokal. "Samo mir! Jutri bo dobro."

"Mrzle obkladke mu devaj na trebuh, Jerica!" je dejal Bric. "Morebiti mu bo pomagalo. Če je jetra niso poškodovana. Jutri pridem pogledat, kako je."

Moža sta šla, in Jerica je ostala pri bolnem možu. Pripravila je mrzle vode, ovila obkladek in mu ga hotela položiti na boleče mesto; toda Gašper ni pustil.

"Samo pri miru me pust!" je dejal in zastokal, in ko ga je izkušala preprostiti, se je začel jeziti. Tako je bedela Jerica, sama bolečna, celo noč ob njegovi postelji in poslušala, kako mirno sopoeta otroka, kako bolešno vleče sapo Gašper, kako škrtja z zobmi in blebeče v poluspanju nejasne besede. Izpreletala jo je groza, in mrazilo jo je po nenaspanem telesu. Če je kolkajk zadremala, jo je predramil udušen vzhdi. Začela je moliti. Potem pa je premišljevala, kaj se bo razvilo iz te nesreče. Morda se mož spametuje in poboljša, in to bi bila sreča za vsa družino. Da bi utegnil umreti, ko je bil tako krepak, ji ni prišlo na misel.

Kako dolga je bila noč! Nihala stenske ure še nikoli ni slišala tako razločno. Kako glasno je bilo in kar nič enakomerno, zdaj tiše, zdaj glasneje in, časi je zastokalo in zastajalo, kakor bi se hotelo ustaviti; potem je zopet hitelo; kazalca pa kakor da bi bila pribita; nikamor naprej. V zvoniku je bila ura, otožno, kakor da bi se zvon poslavljaj, skrivnostno, kakor da bi donelo z onega sveta. Jerica je naštel dvanajst. Obšel jo je strah, ker je bil mož tako nemiren in je govoril tako čudno. Pritisnila se je h Gašperčkov postelji, kakor da bi bila tukaj bolj na varnem. Vsak šum, vsak stok jo je prestrašil. Noge so ji otrpevale od mraza; leči vendar ni hotela, da ne bi zaspala. Hvala Bogu! zopet je ena ura v kraju, je vzdihnila, kadar je slišala uro biti, in v glavo ji je padlo, kako čudno da je to, da pravijo ljudje tolikrat: Hvala Bogu! zopet je en dan, en teden, in mesec, eno leto v kraju; nikoli pa še ni slišala, da bi rekel kdo na smrtni postelji: Hvala Bogu! življenje je v kraju. In zdelo se ji je, da bi tudi ona ne rekla tako; saj bi jo zadrževala otroka. Zdjaj pa si je želela, da bi že prešla noč, da bi se že čul kak hrup, kak šunder iz vasi. K oknu stopiti in odpreti okničo, če se že zaznava dan, jo je bilo strah, ker se je z grozo spominjala, kako k a o je gledal Gašper v črno noč. Po dolgem, mučnem bedenju je začela prvega petelina. Za njim so se oglašili drugi; oglasila se je živina po hlevih, in kmalu so zaškrpale tu in tam duiri, in za tiho nočjo je prihajal glasni dan, ki je pregnal strahove.

Jerica je pripravljala zajtrk in pazila, da ne prebudi spečih otrok in moža, ki je omočičen ležal, težko sopol in tiho počival. Nadejala se je, da ga je počitek pozdravil, in ko bo videl, kako mu streže žena, mu morda oživi hvaležnost nekdanjo ljubezen.

Otroka sta se prebudila, in mati ju je opominjala, ko ju je oblačila, da naj bosta mirna, ker je oče bolan. Plaha sta gledala na očetovo posteljo; približati se ni upal ne sin, ne hči. Gašper je zastokal, odprl oči, pogledal po svoji družini in zopet zamežal.

"Kak siv obraz imajo ata!" je dejala hčerka. Sin pa je si-

lil iz sobe vun.

Jerica je vprašala moža, če mu je kaj boljše.

"Tako," je dejal Gašper.

"Jaz ti prinesem gorke juhe, da se okrepaš. In naj no pošljem po zdravnika."

Gašper je nagubančil čelo, namrščil obrvi in siknil skozi zobe: "Nikar me ne jezi!"

Potem je zopet zamežal.

Dopolodne je prišel bolnika obiskat Bric.

"Slab si, Gašper," ga je pozdravil in sedel k njegovi postelji. "Takšen si v lice kakor okajen zid. Veš kaj, Gašper? Ti ne boš dolgo; le meni verjemi! Jaz pojdem po gospoda."

"Tako daleč pa vendar še nisem," je dejal s hropečim glasom Gašper, ki ga je bila Bricova tolažba nekoliko vznemirila.

"Si, si," je dejal Bric. "Saj ljudje te ne bodo posebno pogrešili, da ti po pravici povem; ampak z Bogom se spravi, da ne boš imel sitnosti na onem svetu! Kaj pa z ljudmi? Zastan mene si lahko brez skrbi. Ti nimaš meni nič odpustiti, jaz tebi nič; midva sva račune sproti poravnava. Ampak Klančarja bi jaz poklical, Toneta, da si sežeta v roke. Kaj?"

(Dalle prihodnjič.)

VESTI IZ DOMOVINE

Požig v Jaršah. Na Novega leta dan nekako ob 9. zvečer je začelo goreti v listnjaku gostilne pri Kosmu, last Franca Valjavca v Zgornjih Jaršah. Domači so ožen z velikim trudom vdušili. Ob polnoči pa je začela goriti šupa in sicer na vrhu strehe. Ožen se je z neznanstveno hitrostjo razširil na pod in zraven stoječi hlev, ki so bili mahoma v ognjenem morju. Ker je bila noč zelo meglena, zato prebivalci v Jaršah ognja skoro opazili niso. Ker v Jaršah ni nikake požarne brambce, zato so poslali s kolesom nekega fanta v Radomlje, da je aviziral požarno brambo. Med tem časom so prihitali bližnji sosedje na pomoč in rešili, kar se je rešiti dalo. Kmalu pa je prišla radomeljska požarna bramba in hitro stopila v akcijo in tako je obvarovala s svojo motorno brizgalno vsaj stanovanjsko hišo, katero so že plameni objemali. Živino razen krave so rešili, zgorelo pa je tudi mnogo orodja. Škoda je velika, krita pa je deloma z varovalnino. Da je bil ožen dvakrat podtaknjen je čisto gotovo. Požigalec pa je lahko nemoteno odšel v megleno noč. Orožništvo požigalca *

RAZNE VESTI.

ŽALOSTNA STOLETNICA

"Suti," obred sežiganja po smrti moža, se je od nekdanj zdel gorostasen vsem Evropecem, ki so obiskali Indijo. Se vojaki Aleksandra Macedonskega so z "globokim obžalovanjem" gledali to ceremonijo. Ko so Indijo osvojili Angleži, niso marali izzivati prebivalstva. Zahtevali so samo, naj prijavi vsaka vdova v naprej svojo prostovoljno smrt okrajnemu glavarju. Indijci so razumeli to odredbo kot prikrito dovoljenje. Od 376 se je dvignilo število takih sežiganj po odredbi iz leta 1817 na 839 tekom enega leta. Angleži so se prestrašili takega učinka in so l. 1829 po dolgem obotavljanju prepovedali vsako sežiganje vdov. Pred nekoliko dnevi je potekla stoletnica te prepovedi, ki pa ni imela nobenega učinka. Sežiganje je še vedno v navadi v oddaljenih krajih na deželi, ne da bi govorili o velikih, napol samostojnih kneževinah, kamor nima vstopa angleške oblasti. Če se policiji včasih posreči prijeti krivce, ki so priredili "suti," ne dosežejo s tem ni-

česar. Indijski porotniki takoj oprostijo žrce, oziroma sorodnike vsake krivde. In če bi izročil namestnik zadevo angleškemu sodnikom brez udeležbe porotnikov, bi dvignil velikanski trušč ves indijski tisk. Zadnjič se je vršilo tako sežiganje predlanskega novembra v Rijarsu. Nesrečna vdova je obupno klicala na pomoč in naposled z grmade skočila v reko. Umrla je dvain polne pozneje radi groznih ran in opeklin. Velikanska množica gledalcev, ki so prihajali k obredu z avtobusi, ni dovolila, da bi zdravniki pomagali nesrečnici. Vlada je hotela obsojiti krivce, a ni dobila nobene priče, dasi so prisostvovali sežiganju deset tisoči ljudi. V tem pogledu so Indijci ostali prav tisti, kakršni so bili pred dva tisoč leti.

SREČA V NESREČI

V Brašovu na Rumunskem je prebival v majhni baraki fotograf Dimitrescu; žena mu je pred nedavno umrla in sam je moral skrbeti za svoje tri otroke. Dosti težko je shajal, a še teh križev je bilo premalo. V Brašovu so sklenili spomlad poljedelsko razstavo. Mestni arhitekt je potreboval prostor za sejemске stavbe in je dal podreti fotografovo barako; stala je itak ko dvojni spomin na mestnem svetu. Vse to se je odigralo tekem 24 ur. Fotograf ni prejel nobene odškodnine. Ostal je na ulici. Drugi dan se je z otroki napotil na ravnost v Bukarešt. Misli je, da bodo imeli z njim v prestojnici več usmiljenja nego na deželi. Hodil je ves dan po uradih in se je naposled prepričal, da mu nihče ne ve pomagati. Proti večeru je povedel vse obupan deco v vladno palačo ter se sam s prvim vlakom odpeljal v Brašov; moral je delati za naročnike, a je bil brez krova. Zapuščena deca je po trpežljivo čakala na hodniku. Ko je postalo temno, se je začela jokati. Prilekli so uradniki in pričeli vpraševati, kaj to pomeni. Drugo jutro so pisali dnevniki o tej žalostni zgodbi. Člani regentskega sveta so se usmiliili fotografa in zahtevali pojasnila iz Brašova. Tri dni pozneje je prejel Dimitrescu večjo svoto denarja kot odškodnino za podroto barako. Znesek je bil tako izdaten, da si je ba-je kupil lastno hišico!

SLIKAR UMRL ZARADI
IZGUBE SVOJIH SLIK

Poročalo se je, da je obsejal na čerih in se potopil parkir "Manuka," ki je vozil dragoceno zbirko angleških slik za razstavo v Novi Zelandiji. Pred nedavnim pa je dospela iz Queenstowna brzojavka, da je vrglo morje poleg Dolgega ritča na kopno dve znani sliki znamenitega umetnika Latangea. Sliki sta skoro nepoškodovani. Umetnik sam je zvedel a nesreči, ki je zadela "Manuko," v bolnišnici, kjer so mu operirali slepič. Misel, da so mu slike izgubljene, ga je tako razburila, da se je onesvestil in umrl dve uri pozneje, ne da bi se zavedel.

Ameriški kostanj izumira

Strokovnjaki trdijo, da bodo naši pravniki poznali ameriški kostanj samo po imenu. Neke bolezni, katere ne morejo odpraviti, mori kostanje, da jih je vsako leto manj. Pričeli so že s poskusnjami z inozemskim kostanjem, ki se nekoliko razlikuje od ameriškega v drevesu in sadežu.

Krojači in šivilje v New Yorku se posvetujejo glede

štrajka. Zahtevajo \$5.00 več na teden.

MALI OGLASI

Front sba

se da v najem za dekle ali žensko. 1038 E. 61st St. (24)

Naznanilo

Vsem cenjenim rojakom in prijateljem se tem potom naznanja, da se pričeni 1. februarja, 1930, zvišajo cene na

Edison Radio

Model R-5, ki je veljal dosedaj \$190.00, se bo prodajal po \$197.50. Model R-4, ki se je prodajal dosedaj po \$220.00, bo od 1. februarja naprej \$235. In model, ki ima kombinacijo, radio in gramofon, C-4, ki se je dosedaj prodajal za \$317.50, mu bo cena v bodoče \$247.50.

Kdor namerava kupiti Edison radio aparat, naj se oglasi takoj v naši trgovini, in sicer najkasneje do 28. januarja, da prilično vemo, koliko jih je za naročiti po stari ceni. Po omenjenem dnevu ne bo absolutno mogoče dobiti Edison radio po stari ceni.

Frank Černe

Credit Jewelers, Radios
6033 St. Clair Ave.

Mlekarna

je naprodaj, dobro slovensko podjetje, ki dela dobro trgovino. Proda se, ker je umrla žena lastnika, in se namerava sedanj lastnik podati v staro domovino. Jako lepa prilika za Slovenca. Vprašajte na 3573 E. 80th St. (27)

Pohištvo naprodaj

za dve sobi, za obednico in spalnico, se poceni proda. 5522 Carry Ave., zgoraj. (24)

Pohištvo naprodaj

za kuhinjo, obednico in dve spalnici. Se proda zelo poceni. Oglasite se v nedeljo ves dan, med tednom pa od 4. ure popoldne naprej. Dobi se tudi stanovanje. 1136 Norwood Rd. (23)

Soba

se da v najem za enega ali dva fanta. Vprašajte na 1167 E. 74th St. zadaj. (23)

V najem

se dasti dve opremljeni sobi, enemu ali dvema peklarjema. Vpraša se na 1193 E. 61st St. (22)

Zvedeti želim

za mojo prijateljico in sopotnico Mary Pust, s katero sem se seznanila pred devetimi leti na ribniškem kolodvoru pri odhodu iz domovine v Ameriko. Ona je šla v Cleveland na E. 55th St., jaz pa v Kansas City. Moje dekleško ime je bilo Mary Šafar, sedaj pa kot poročena se piše Mary Kafjež, 1592 E. 33 St., Cleveland, O. (22)

Odda se

mala hiša v najem, dve sobi, toilet. Vprašajte na 1167 E. 74th St. zadaj. (23)

Ženska

bi rada dobila delo v kuhinji ali v restavrantu. 1210 Nodwood Rd. (22)

Soba

se da v najem, za enega fanta, s hrano ali brez hrane. Vprašajte na 5801 Prosser Ave. (23)

GRDINA'S
SHOPPE

Popolna zaloga oblik
in vse opreme za nove
ste in družice

Beauty Parlor

Vedno najmodernejši
ženske klobuki.

Trgovina naprta vsake srede popoldne
skladi celo leto.

6111 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 7112

(M. Thu. S.)

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
Main 4126

Zvečer:

15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

DESET LET POZNEJE

Nadaljevanje romana
"DVAJSET LET POZNEJE."
Spisal ALEXANDER DUMAS
za "Ameriško Domovino"
A. ŠABEC.

Našel ga je v lepi sobi, katero so imenovali "modro sobo," to pa zaradi zastorov modre barve, ki so bili v njej. To sobo je Aramis delil s Porthosom. Gospod baron je sedel v meh-kem naslonjaču, kjer je po obilni večerji sladko zadrimal.

Mušketir je čutil, da mora on začeti pogovor, in je povzel: — Torej zdaj smo v Vauxu.

— Da, v Vauxu, — je odvrnil Aramis. — Ali vam ugaja tu?

— Zelo, ker mi je tudi gospod Fouquet zelo priljubljen.

— Kaj ne, on je sijajen?

— Res je to, dasi se mi zdi, da ima kralj o njem drugačno mnenje.

— Da, Fouquet stori vse, kar more, da ustreže kralju, vendar mu ta očitno kaže svojo nenaklonjenost.

— To sem tudi že jaz opazil, — je odvrnil Gaskonec.

— Fouquet je zelo skrbno vse pripravil za kraljev sprejem, kajti opazil sem, da so v ne katerih sobah celo nova tla v podu, da niti ne govorim o novih tapetah.

Ko se je kmalu nato d'Artagnan pripravil na odhod, ga je vprašal Aramis: — Ali že greste? V tem slučaju vas prosim, vzemite Porthosa s seboj.

— Kaj ne stanuje pri vas?

— O, Bog varuj! — je odvrnil Aramis. — To bi bilo pa res lepo, če bi spal Porthos v tej sobi; pod menoj je namreč kraljeva spalnica, vi pa veste, da Porthos smrči v spanju kakor medved.

Kapetan je nato zbudil velikana ter z njim odšel.

Čim sta odšla, je stopil Aramis k steni ter pritisnil na neko skrito vzet; v tem hipu se je odprla tapeta in pokazal se je zadaj majhen prostor, iz katerega je stopil princ Filip.

— Zdi se mi, da gospod vitez d'Artagnan nekaj sumi, — je rekel princ.

— Kaj ste ga spoznali?

— je vprašal Aramis.

— Da, to je bil mušketrski kapetan.

— Če vas d'Artagnan ne spozna prej, predno bo oni drugi odstranjen, tedaj lahko računate na njegovo pomoč. Če ne bo ničesar videl in opazil, bo ostal zvest, če bo pa opazil, ko bo že prepozno, bo tudi molčal, kajti dovolj je Gaskonca v njem, da ne bo hotel priznati, da se je dal voditi za nos. Toda stopite sem in pogledajte, — je rekel Aramis in varno odmaknil kos vdelanin tal. Tako je nastala odprtina, skdži katero je bilo mogoče videti v spodnjo sobo.

Filip je pogledal skozi špranjo ter se zdrznil: — Kralj, — je zašepetal.

— Da; pazite, kaj bo storil.

— Colbert je pri njem, — je rekel Filip tiho. — Spoznam moža po njegovih gostih obrvih. Svoje portrete ste mi natančno orisali, gospod d'Herblay.

Aramis je prikimal. — Vidite, kako je kralj intendantu naklonjen? je rekel Aramis princu.

— Kje neki jemlje Fouquet denar za te ogromne izdatke? — je vprašal kralj Colberta. — Ali morda vi to veste?

— Da, vem, sire, — je odvrnil Colbert. — Pogledajte sami, veličanstvo, — je pripomnil Colbert ter dal kralju eno onih Mazarinovih pisem, ki

jih je kupil od gospe Cheureuse.

— Ne razumem popolnoma te stvari, — je rekel kralj. — Tukaj je govor o trinajstih milijonih. Kaj jih je Fouquet zase pridržal?

— To je dokazano, — je odvrnil Colbert. — S tako vsoto se že lahko prirejajo zabave.

Tedaj je Ludvik vstal iz naslonjača, v katerem je sedel, in rekel: — Colbert, pozno je že in šel bi rad počivat. — Jutri vam bom povedal, kaj sem sklenil.

Colbert se je poklonil ter odšel iz spalnice, kralj pa je poklical svojega služabnika ter se dal sleči.

Naslednjega dne po obedu je šla dvorna družba v grajski park; med družbo je bil tudi kralj, ki pa je bil skrajno slabo razpoložen. Jezil se je na Fouqueta radi onih trinajstih milijonov, o katerih mu je prejšnji večer povedal intendant Colbert. Ko pa se je pozneje kralju pridružil Colbert ter mu pokazal pismo, katero je Fouquet pisal gospodični Luizi Lavalliere in katero je dobil Colbert od onega izdajalskega sluga, tedaj je v kralju vzkipele in njegova jeza napram Fouquetu ni več poznala nobenih mej.

Pet minut zatem je stopil d'Artagnan v kraljevo sobo, kamor je bil pozvan. V zgornji sobi sta spet oprezala pri špranji Aramis in princ ter prisluškovala pogovoru v sobi pod seboj.

— Koliko mož imate seboj? — je vprašal kralj kapetana, čim je slednji vstopil.

— Kakšno delo pa je za opraviti? — je vprašal d'Artagnan.

— Koliko mož imate seboj? — sem vas vprašal, — je zaklical kralj ter udaril z nogo ob tla.

— Mušketrirje, garde in trinajst Švicarjev.

— Koliko ljudi bi potrebovali za —

— Za? — je vprašal Gaskonec ter pogledal kralja s svojimi mirnimi očmi.

— Za aretirati gospoda ministra Fouqueta?

Gospod d'Artagnan je odstopil za korak ter vzkliknil:

— Gospod Fouquet naj bo aretiran?

— Ali hočete morda reči, da je to nemogoče? — se je razsrdil kralj.

— Ničesar ni nemogoče, — je rekel d'Artagnan, užaljen.

— Nu, torej aretirajte ga!

— V tem slučaju prosim za gismeni ukaz.

— Od kdaj pa vam ni dovolj kraljeva beseda?

— Ker se kraljeva beseda, kakor hitro je od jeze diktirana, lahko izpremeni, čim se ta jeza poleže, — je odvrnil mušketrir mirno. — Sire, vi ukazujete, naj se tukaj aretirajo moža, ko ste vi še njegov gost; to narekuje samo jeza. Sire, ta mož se upropašča, da bi vam ustregel, vi ga pa ukazete zapreti! Toda meni je vseno, tukaj imam povelje in grem.

— Da, pojdite, in niti besede več! In vzemite s seboj dovolj ljudi.

— Kaj mislite, sire, da bom vzel celo stotnijo jezdecev seboj? Aretirati gospoda Fouqueta je tako lahko, da more to storiti vsak otrok. Narediti je treba samo kisel obraz, in izvršeno je vse.

— Kako to? On se bo branil, — je rekel kralj.

— Čemu? Da bi se branil, ko ga dela kralj v obeh vseh sveta za največjega mučenika? Toda dovolj. Jaz grem.

— Toda to se ne sme zvršiti javno, — je rekel kralj.

— To je pa že težja naloga, — je odvrnil d'Artagnan.

— Moj Bog, — je vzkliknil kralj, — recite samo še, da je nemogoče. Ali moram biti vedno obdan z ljudmi, ki mi branijo storiti to, kar bi rad storil?

— Jaz vam ničesar ne branim, sire.

— Nu, tak zastražite mi gospod Fouqueta do jutri zjutraj, nakar med tem pa bom odločil, kaj naj storim.

— To se bo zgodilo, sire.

— In jutri se zgledate pri meni, da sprejmete moje nadaljne ukaze.

— Točno bom na mestu, sire.

— Torej pojdite.

— Ali ne želite, da pokličem gospoda Colberta? — je vprašal d'Artagnan z naglasom lahne ironije.

— Ne, — je rekel kralj. — Nikogar nočem videti. Pojdite!

Ko je Gaskonec odšel, je pričel kralj razburjen hoditi po sobi gor in dol. — O, prokleti lump, — se je srdil, — ti mi torej ne kradeš samo mojega denarja, temveč z njim podkupuješ tudi državnike, umetnike, pesnike in učenjake, da ti dvorijo in slavo pojejo. Pa še ne dovolj! Tudi

mojo najdražjo si mi hotel ukrasti! — Kralj je škrtnil z zobmi.

— On je moj smrtni sovražnik. O, kako ga sovražim! — Toda jutri bom sam gospodar. Ta mož mora tako globoko pasti, da ne bo nikoli več vstal. — Škripaje z zobmi je kralj nato legel in ugasnil luč.

4. POGLAVJE

S prestola v bastillo.

Čez četrte ure se je kralj umiril in zaspal. V snu so se pričele pojavljati pred njegovimi očmi vizije današnjega dne, in sredi zmedenih vizij se je pojavila postava moža, o katerem se je zdelo, da prihaja k njemu naravnost z neba. Ta mož mu je položil roko na usta ter se sklonil nad njegovo posteljo. In ta vizija iz sanj mu je bila tako podobna, da se mu je zdelo, kakor da je on sam. Nato se mu je zdelo, kakor da se majejo tla, postelja se je zazibala ter se pričela udirati. Kmalu zatem ga je obdal mrzel, vlažen zrak; tam, kjer so bile prej zlatom pretkane tapete, so bile zdaj gole sive stene. Postajalo je vedno bolj temno in nenadoma je gibanje prestola.

— To so strašne sanje, — je zamrmral Ludvik, — vendar so samo sanje.

— Prebudite se, — je tedaj rekel neki mrk glas, ob katerem se je Ludvik ustrašil in spoznal, da ima že odprte oči. Na desni in levi poleg sebe je ugledal dvojce z krinkanih, oboroženih mož, zavrtih v širokih plaščih. Eden izmed teh je držal v roki svetilko, katere sij je zlovesče padal po golih stenah.

Kralj je skočil iz postelje ter se dviral pred možem, ki je držal svetilko.

— Kaj naj pomeni ta norčija? — je vzkliknil.

— To ni nobena norčija, — je odvrnil maskiranec zamolklo.

— Kralj se je nato obrnil k drugemu možu in rekel:

— Če je to morda kako presenečenje gospoda Fouqueta, tedaj mu povejte, da takih presenečenj ne maram in da želim, da so čimprej končana.

Ta mož, na katerega se je zdaj kralj obrnil, je bil veličanske postave in ni ničesar odgovoril.

— Še enkrat kaj hočete storiti z menoj? — je zaklical kralj. — In kje sem?

— Oglejte se nekoliko, — je odvrnil mož, ki je držal svetilko.

Toda Ludvik ni videl še vedno ničesar drugega, kakor vlažne zidove, po katerih so tu in tam lazili polži.

— Je ča, — je zamrmral Ludvik.

— Ne, s a m o podzemski prostor, — je odvrnil mož s svetilko. — Sledite nama.

— Ne ganim se z mesta, je rekel kralj.

— Če se mislite upirati, moj mladi prijatelj, — je rekel tedaj velikan, — tedaj vas zgrabim in zavijem v svoj plašč ter odnese s kakor ukradeno svinjsko plečo, ste razumeli?

Pri tem je položil kralju na ramo tako težko roko, da so zadnjemu klecnila kolena. Ludvik je spoznal, da je brez moči in da se mora pokoriti volji teh dveh nasilnih mož.

— Zdi se mi, da sem padel v roke dveh zavratnih morilcev, — je rekel. — Torej, naprej!

Korakali so po dolgem in zavitem hodniku, v katerem je bilo nešteto vrat. Vse ključavnice je odprl mož, ki je nosil svetilko in ki je imel v roki tudi velik šop ključev. Ko je odprl zadnja vrata, je orjak sunil Ludvika v hrbet ter ga potisnil na prosto.

— Kaj si drznete mene suvati? — je vzkipele Ludvik.

— Kako postopate s kraljem Francije?

— Pozabite ta naslov! — je rekel mož s svetilko.

— Zaslužili ste, da se vas stare na kolese, ker si drznete imenovati se francoskega kralja, toda Ludvik je usmiljen.

Monarh ni mogel doumeti zmisla teh besedi. V naslednjem trenutku sta ga moža potisnila v kočijo; mož, ki je nosil svetilko, je sedel k njemu v notranjost voza, orjak je splezal na kozla, in kočija je oddrdala. Že čez malo časa pa se je kočija ustavila in zapregli so vanjo sveže konje. Zato je šla voznja dalje, in ko je kralj po nekaj urah pogledal skozi okno, je videl, da se zunaj dani in da je kočija pravkar zapeljala v pariško predmestje. Takoj zatem je kočija zapeljala skozi velika vrata, in Ludvik je v svojo grozo spoznal, da so to vrata bastille. Njegov stražar je izgovoril vsem čuvajem in stražam samo besede: V imenu kralja, — nakar so pustile straže kočijo neovirano naprej. Končno se je kočija ustavila in tedaj je zagrmel stentorski glas moža na kozlu: — Zbudite vladarja.

Na vratih se je pojavil governer Baisemauz v nočni obleki.

— Kaj pa je? — je vprašal, — in koga ste pripeljali?

Mož, ki je prej nosil svetilko, je odprl vrata kočije in izpregovoril nekaj besed z možem na kozlu. Ta je stopil na tla, potegnil izpod svojega plašča mušketo, napel petelina ter nameril cev na

prsi mladega kralja. — Čim izpregovori jetnik eno samo besedo, — je rekel mož s svetilko, — ga na mestu ustrelite.

— Prav, — je rekel orjak, ne da bi pomišljal.

Nato je stopil mož s svetilko h governerju. — Gospod d'Herblay! — je vzkliknil governer.

— Tiho! — ga je prekinil Aramis. — Pojdiva v vašo sobo!

— Oh, moj Bog, — je rekel governer. — Kaj vas je privelo ob tej uri sem?

— Neka pomota, ljubi Baisemauz, — je odvrnil škof. Zdi se mi, da ste imeli prav, v kolikor se tiče stvar onega ukaza glede Marchialija.

— Tako? Nu, jaz sem od vsega začetka dvomil, toda vi ste me skoraj prisilili, da izpustim Marchialija.

— Da, bila je pomota, — je rekel Aramis. — V ministrstvu so opazili to pomoto in zdaj sem vam prinesel odlok, da izpustite na svobodo ubogega Seldona. Tukaj je povelje. Prečitajte ga!

— Pri moji veri, — je zaklical governer, — saj to je isto povelje, katero sem snoči držal v svoji roki. Spoznam ga po tem tintnem madežu tukaj-le. In kaj je sedaj z Marchialijem?

— Tega sem vam privedel spet nazaj.

— Prav, ampak to mi ne zadostuje. Tudi za njegov povratak v zapor, moram imeti tozadevni ukaz.

— Nikar ne govorite nemumnosti! — je odvrnil Aramis. — Saj sploh niste prejeli nobenega ukaza, da ga izpustite.

— Kako da ne? — je rekel Baisemauz ter vzel z mize ukaz, ki ga je podpisal Aramis in ki se je glasil na izpustitev Marchialija.

Aramis je vzel dokument ter ga razstrgal, koščke pa sežgal nad svečo.

— Nu, vidite, zdaj nimate nobenega ukaza več. To je kaj enostavno. Privedel sem vam spet jetnika in vse je zopet tako, kakor je bilo prej in kakor da jetnik sploh ni prišel iz tega obzidja. Vi mi izročite zdaj tistega Seldona, in stvar je v redu.

— Toda zakaj so poslali Marchialija spet nazaj? — je vprašal Baisemauz, ki je čim dalje manj razumel, čim bolj si je napejal možgane.

Aramis se je sklonil k njegovemu ušesu ter mu pošepetal: — Saj veste o njegovi veliki podobnosti s kraljem. In kakor hitro je bil Marchiali svoboden, se je začel ponashtati s to čudovito podobnostjo ter nesramno trdit, da je on francoski kralj. Prav tako se je začel oblačiti kakor Ludvik XIV., in končno si je pričel menda res domišljati, da je on francoski kralj.

— Nesrečnež! — je vzkliknil governer.

(Dalje prihodnjic)

NORWOOD gledališče

6210 St. Clair Ave.

PONDELJEK, TOREK, SREDA—27., 28. IN 29. JAN.

Glejte — poslušajte!

Harold Lloyd nastopi v krásni sliki

"DOBRODOŠLA NEVARNOST"

Čudoviti dogodki v "Chinatown"

Romantika med lopovi v velemestih!

In to je silka, kakor je še niste videli. Kaj mislite, ko začne priprosti botanik s propagando, da očisti velemesto roparjev in morilcev!

Smejal se boste tako, da se boste spominjali tega smeha še dolga leta. Takih slik ne vidite in ne slišite vsak dan. Pripravite se za največji smeh v svojem življenju.

V ČETREK IN PETEK:

Prvič nastopi v govoreči sliki Joan Crawford, ki bo igrala v sliki "NEUKROČENA"

poleg tega pa boste videli več šaljivih slik... Pridite in se zabavajte.

\$50

Za vaš stari Radio ali gramofon, ako

kupite novi "Screen Grid" BOSCH

Samo za kratek čas vam nudimo to priliko. Mi smo edini slovenski zastopniki za BOSCH radio, kateri je bil, in bo Standard Radio, ko bodo drugi izdelki pozabljeni.

\$193

Kompletno z tubi

Plačajte kolikor mogoče doli, ostalo na lahka odplačila. Sedaj boste lahko imeli Screen Grid Radio BOSCH izdelka za ceno, katero ste plačevali za povprečen radio izdelek.

Slovenski radio program vsako nedeljo na WJAY

Henderson 0465 je naš telefon

Pokličite nas in mi vam ga brezplačno pripijemo na vaš dom na poizkušnjo

FrankCerne

CREDIT JEWELRY, RADIO AND MUSIC HOUSE

6033 St. Clair Ave.

Krasen slovenski radio program v nedeljo!

Opominja se vas, da

DAVKE (TAXES)

se mora plačati takoj. Plačate jih lahko v uradu

SLOVENSKE POSOJILNICE

The International Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave.

Podružnica: 819 E. 185th St.

Ni nobenih posebnih stroškov za vas.

V John Boich trgovini

6213 St. Clair Ave.

DANES POSEBNO ZNIŽANE CENE ZA SLEDEČE:

Namizna jabolka, 5 funtov za.....	25c
Pomaranče in tangerine, 2 duc. za....	25c
Grapefruit, 4 za.....	25c
Posebno lepe hruške, 3 funte za.....	25c
Krompir, 7 funtov za.....	25c
Solata, en funt za.....	15c
Zelo fina jabolka, 40 funtov zaboj....	\$1.98

POSEBNO ZNIŽANE CENE NA VSEM SADJU IN ZELENJAVI.